

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumerează și la poste și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipskani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Cu 1-a Aprilie v. 1891

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Abonamentele se fac cu multă lesnătate atât în monarhie, cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány — Post-Anweisung.*)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonați sunt rugați a ne comunica eventual prelungă localitatea unde se află și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fașule, în care li-s'a trimis diarul până acuma.

Administrațiunea diarului

„Tribuna“.

Ei cu musca pe căciulă și tot ei de cătră pădure.

Presa maghiară nu-și reneagă firea. Nici o ocaziune nu lasă să treacă, pe toate le folosește spre a-și arăta tendința de maghiarizare.

Însă pe urmă tot ea strigă și denunță pe toți câți se pun în poziție de apărare, că nu sînt patrioți și că sînt chiar trădători de patrie.

Succesele cele dintîiu de a îmbăta lumea cu apă rece au făcut îndrăzneț pe presa maghiară și pe cetitorii ei maghiari. Pluția liniștită și putem ține îmbetată de o satisfacțiune suverană spre statul dintre Adriatica și Marea-neagră, locuit numai și numai de Maghiari. Nici Români, nici Slavi, nici Germani 'i-se părea, că în viitor n'au să mai provoace gânduri neplăcute falnicului și cavalerescului patriot maghiar.

Legea așa numită pentru naționalități avea să adoarmă naționalitățile nemaghiare, cea pentru școalele elementare și secundare să le narcotizeze, ear' cea pentru asilele de copii să le facă apa cu desăvîrșire. Și apoi de aci în-

colo: trau neneco! într'o împărăție pur maghiară!

Dar' eată comedie. Nici somn, nici narcotizare și cu atât mai puțin moarte n'are să se simtă barem, la naționalitățile nemaghiare.

Care va să zică, munca de douăzeci și atîția de ani să fie muncă zadarnică. Mai mult. Naționalitățile încăpăținate se pun și strigă și țipă în urechile stăpînitorilor situațiunii, când una, când alta, când mai multe deodată. Așa încât produc nervozitate în stăpâni și mai ales în cei-ce scriu în presa maghiară.

Și dacă s'ar oprî treaba la atîta! Țipetele naționalităților străbat și la auzul străinătății. Aceasta se alarmează. Întrebă în sfîrșit, că ce poate fi cauza de vin țipete dintr'o țeară, care trecea de un *Eldorado* al libertății, ear' opresorii, despre care se țice, că pricinuesc vaietele și țipetele, de cavaleri apărători ai libertății.Străinătatea nu numai întreabă, ci caută a fi informată. Ear' după-ce se informează și vede ce se întîmplă în presumptivul *Eldorado* al libertății, sare la mijloc și se pune pe partea asupriților, pe partea celor-ce erau destinați la desnaționalizare în folosul „națiunii“ maghiare.

Cetitorii noștri au avut ocaziuni destule de a vedea, cum străinătatea informată a sărit la mijloc. În coloanele acestui diar s'au reprodus o mulțime de voci din presa Europei civilizate, care părtiniau pe asupriții Români, Slavi și Germani. Mai ales au avut ocaziune dela conferința română din Octomvrie anul trecut încoace.

Spriginul acesta din partea străinătății, deși numai moral, presa maghiară nu-l poate mistui. Continuu se răpescie contra lui, cualificându-l cum îi vine la socoteală, când amestec nechiemat în afacerile statului unguresc, când ingratitudine, dacă este vorba de presa din Occidentul Europei, când panslavism, dacă este vorba de presa slavă, când de daco-românism, dacă d. e. prelungă altă străinătate și presa din România se interesează de noi Români din țerele unguresci.

În loc de a căuta după cauzele adevărate ale vaietelor și țipetelor și a le înlătura, compatrioții noștri dela presa maghiară se fac de cătră pădure și se demit la înjurături ordinare, ca-și-când

acesta ar fi modul de a rezolva problemele, care le are mai ales patria noastră de rezolvat.

Nu ne putem reține de a reproduce unul dintre modelele mai noue de înjurături „patriotice“. Este „Egyetértés“, unul dintre țiarele cele mai cu reputațiune în presa maghiară, care la adresa diarului „Politik“ din Praga, pentru-că a luat în apărare pe Slovaci, serie între altele următoarele:

„Putem jura pe sufletul nostru, că am audît multe foarte puternice nechiezări de măgar îndreptate contra națiunii maghiare, dar' nu ne-a delectat nici una, ca cea audîtă din ritmul diarului „Politik“ din Praga. După producțiunea aceasta admirabilă de gătlegiu însăși „Kreuzzeitung“ trebuie rușinată să-și lase urechile să atîrne.“

Dacă și aceasta este atitudine politică, de bărbați, care pretind a fi ațți de a „merge în fruntea civilizațiunii europene“, judece cetitorii, judece cine va vrê. Calea, pe care a apucat presa maghiară și bărbații politici maghiari, e greșită.

Înjurăturile n'au fost și nu vor fi adevăratele mijloace, cu care și prin care să se facă politica sănătoasă.

Înzadar presa maghiară, de cîteori este vorba de naționalitățile nemaghiare, se face de cătră pădure. Ea va putea împedece poate desvoltarea firească a lucrurilor, dar' nu o va putea oprî în loc pentru toate veacurile.

Maghiarii ar trebui să se deștepte barem în oara a unsprezecea. Ar trebui să observe și ei, că străinătatea începe a trece preste ei la ordinea țilei.

Așteaptă ei ca și concetățenii lor de naționalitate nemaghiară să facă așîșderea?

„Nemzet“ contra „Politik“. Ocupându-se de articolul publicat de „Politik“, pe care îl reproducem în traducere în numărul nostru de astăzi, „Nemzet“ serie: Dobitocia țipărită a șovinismului cehic nu poate vătîma Ungaria, vorbele pronunțate în delirii nu pot atinge pe nimeni. Aici nici nu se armează exemplul cehic și națiunea cehică nu se atacă. Ținem sub demoitarea națiunii maghiare a ne apăra față cu calumniile, care sălbătîcirea cehică le îndreaptă în limba civilizată germană contra poporului maghiar. Ceea-ce însă nu permitem e tradarea de patrie. Nu

permitem subminarea columnelor statului maghiar. Nu permitem sub nici un pretext și sub nici o condițiune osporire a ideii naționalităților, dacă ea și numai pe departe ar amenința unitatea politică a statului maghiar. Nu permitem aspirațiuni, care voesc a dărîburi statul maghiar în teritorii naționale. Dacă li-am permite, n'am fi vrednici a trăi, atunci n'am fi susținut un mileniu statul maghiar în mijlocul Europei. Cu toate calumniile infame ale diarului „Politik“ avem simpatii pentru națiunea cehică. Dacă însă națiunea cehică ar înceta de a exista, — despre ce sfîntul Nepomuk să o ferească, — ar fi regretabil din punct de vedere al simpatilor, dar' interesele Europei și ale monarhiei n'ar pătimi nimic. Dacă însă pe teritorul celor patru riuri n'ar fi națiunea maghiară cea dominantă, dacă din Carpați până la Adria n'ar exista imperiul Sfîntului Ștefan, ar fi o fatalitate pentru monarhie și Europa. În locul lui s'ar așea un imperiu slav, ca avangardă vestică a Rusiei, dela Carpați apuseni și Riesengebirge până la Balcani și Alpii tolezi ai imperiului slav, în care poporul cehic s'ar cufunda în curînd. Monarhia austro-ungară nu 'i-ar pute păstra nici chiar partea primă a numirii sale. Zace o învățtură adîncă în ambele curente politice contrare, care luptă în Austria și în Ungaria pentru a ajunge la valoare. Cearta între naționalități a adus Austria acolo, că s'a spart unitatea statului și a perit parlamentarismul seu. Membrele rupte ale statului austriac se țin numai laolaltă prin dinastie și prin credința cătră Tron, care credință va sci, — așa sperăm, — suporta și încercările viitoare, însă puterea morală, unitatea statului și a poporului maghiar nu se pot asemîna cu acele stări.

Ceartă croato-maghiară. „Reincorporarea insulei Mur“, — precum 'i-se raportează lui „Pesti Napló“ din Csakathurn — a sîrmit în Croația de un timp încoace un adevărat rășboiu de presă. „Capitulul din Agram“ — așa se țice în depeșă — „face după organul seu oficial toate, pentru-ca reincorporarea, exprimată de Maiestatea Sa deja în anul 1875 și urgată în adunarea comitatensă de numeroși preoți patrioți, să nu se execute. La deputația trimisă la guvern au luat parte și numeroși preoți, în contra cărora capitulul din Agram a introdus acuma cercetare disciplinară. Cea mai mare parte a preoțiilor din insula Mur o formează preoți cu sentimente

stiriane și croățesci, care față cu Ungurii afîțori în minoritate fac toate, pentru a înaduși în ei spiritul patriotic; altcum acestia din urmă nu pot conta la nici un avansament. Inteligența insulei Mur tace încă, dar' după sentimentele sale neclintite unguresci de sigur va inscena o contra-demonstrație. Agitatorii croățesci au isbutit mai ușor față cu preoții, decât față cu populațiunea; astăzi abia mai sînt doi capelani în insula Mur, care vorbesc unguresc fără șșeli. Chiar și fostul cardinal rășosat Mihajlovich, avînd sentimente unguresci, n'a fost în stare să împedece, ca preoți unguresci ai insulei Mur să nu fie prigoniți. Din mai multe motive reincorporarea insulei Mur e foarte de lipsă. Se țice pretutindenea aici (în Agram), că în cestiunea aceasta ar domina în cercurile cele mai înalte hotărîtoare o idee apartă. Aceste accentuează, că insula Mur ar forma legătura constituțională dintre Croația și Ungaria, de care să nu se atingă.“

Împăratul Wilhelm în Bucuresci.

„Allgemeine Zeitung“ din München primesce „dintr'o parte bine informată“ din Bucuresci șșirea, că împăratul Wilhelm e sigur așteptat acolo pe 22 Maiu n. la festivitățile iubilare. Curțile din Viena, Roma și din Petersburg trimit deasemenea membri, și prin aceasta 'i-se ia viziite împăratului german ori-și-ce caracter politic.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 11 Aprilie st. v.

Afaceri interne.

Deputațiunile regnicolare ungare și slavone-croate au ținut o șședință comună despre folosirea economiilor la fondul urbarial. Deputațiunile au convenit atît cu privire la sume, cât și cu privire la princip.

Comisiunea administrativă a camerei s'a ocupat cu pozițiunea fșșșpanului în cadrele reformei administrative. S'a vorbit foarte mult și multe, dar' proiectul guvernului în esențial nu s'a modificat.

În cameră s'a continuat desbaterea generală despre reforma judecătorească. A luat cuvîntul Madarász, apoi Tarnóczy, care crede a asigura independența adevărată a judecătorilor prin independența materială.

FOIȚA „TRIBUNEI“

Corespondență din Bucuresci.

XXII.

Spicuire din

Ioan Ghica, amintiri din pribegia după 1849, nouă scrisori cătră V. Alexandri. (Librăria Sococ.) (Urmare.)

IX.

Tratările lui Bălcescu.

Bălcescu simți repede, că opera ce voia să o îndeplinească va fi grea. Și ca un mijlocitor deștept, el se întoarce când într'o parte, când în cealaltă, scățînd când ici, când dincolo din pretensiuni, că doară-doară va putea împreuna două mâni dușmane și va putea umbră a celuiiași drapel două neamuri rășboinice. 'Mi-l închipuesc mișcat, gesticulând, orator, stînd între două grupe, drept la mijloc, și vorbind: „La Români“, scrie el, „am țis să socotească, că din robii ce erau nu pot ajunge deodată domni, prin urmare trebuie a rămîna lîngă Unguri, chiar într'o poziție puțin mai de jos, și că viitorul va fi al lor; că garanția cea mai temeinică a naționalității lor este în libertatea Valahiei mari și mici și Moldaviei, și că aceasta nu se va dobîndi decât prin ajutorul Ungurilor. On doit s'imposer des sacrifices dans le présent pour des avantages l'avenir. (Trebuie să sacrifici așș, ca să ai foloase în viitor)“ (p. 287).

Și apoi: „Eu am țis și țic Ungurilor: neînțelegerea între voi și Români vine de la vous dîtes (vine de acolo, că voi țiceți): Transilvania și Bănatul est notre pays car nous l'avons conquis autre fois (e țeara noastră, că am cucerit-o odată); ei țice, sînt ale noastre și sîntem stăpâni cei vechi și acum nu mai vrem a fi conquis (cucerii). Sîntem 3 milioane și voi 4

cel mult, dar' nu tocmai, și vrem să fim națiune. V'au propus astă vară unire frățească și condiții modeste pentru aceasta prin mai mulți deputați din Transilvania și Bănat, și 'a-ți nesocotit. Voi ați țis, că dreptul de naționalitate cu sabie se ia, au fost dar' nevoiți a face aceasta și fiind slabi și nearmați au luat de ajutor și puscii, de unde au putut găsi, de aci a venit firesce alianța cu Austria. Vous les avez provoqués et méprisés parceque vous saviez qu'ils faibles, et ils ont dû tacher d'être (voi 'a-ți provocat și desprețuit, pentru-că 'i scii slabi și ei au trebuit să tindă a fi puternici)“ (p. 286).

Zadarnic! El se încredință repede, că Ungurii sînt „orbi“, și că al lor Kossuth poate fi un demagog, dar' nu un politic. Bălcescu îl osândia, deși la început avea o bună idee despre el. . .

Prima conferință a lui Bălcescu cu Kossuth se ținî la 27/15 Maiu; însă nu putem sci ce au vorbit despre noi, pentru-că Bălcescu vorbește numai despre legiune: „Sînt de trei țile aci. A două ții după sosirea mea am avut o conferință de două ciasuri cu presedintele L. Kossuth. Am fost tare mulțumit de dînsul și de primirea ce 'mi-a făcut. 'Mi-a părut nu numai un om luminat și foarte deosebit, dar' încă un homme de bien. Nu-ți pot povesti în deamărunt aceea ce am vorbit, căci timpul îmi lipsește. Destul, că în ceea-ce privesc pe noi intră cu totul în idee de confederație, și a primit bucuros d'a forma legiunea. Măne voiu face o adresă cătră Raef Efendi d'aci, cerîndu-i formarea unui batalion de infanterie, un division de cavalerie și o jumătate baterie. Acum aceea ce mă îngrîșese este, că cu ce voiu forma aceasta, căci până acum

n'am decât patru contrați. Nu știu dacă ai scris la Paris, ca Magheru cum și Tell și toți ceialalți să vie aci, căci este de trebuință să avem capi în această țîtare din emigrați. Trimite-mi dar' de unde scii asemenea emigrați“ (p. 271—272).

Într'aceea veni șșirea, că Români o miseră ar pe Dragoș și 'făcuseră grozavii la Abrud“. Sub presiunea acestor sciri, de care Bălcescu se bucura, dînd vina atitudinii lui Czany, el avî o întîlnire cu Bathányi în 17/29 Maiu. El raportează: Bathányi a „cerut intervențiunea mea“! El ne ia garanții pe emigranți pentru drepturile ce voesc să dea Românilor; tot ce vrea el e ca limba diplomatică a țerii să fie cea ungurescă, însă în afacerile „districtelor cum și în ale religiei, fiecare nație să aibă limba sa; guvernul mai doresce a menține integritatea Ungariei“. Cu aceste condiții Bălcescu spera a ne împăca.

Bălcescu mai înseamnă aici ceva prețios din convorbirea-i cu Bathányi. „Președintele îmi țicea: „Eu au pricep pe Români din Transilvania; ei, care o mărturisesc, au suferit atîta în trecut de nobilimea ungară din Transilvania, ei, care au suferit și dela Nemți și au țcut, și acum, când li-am dat libertate, se scoală împotriva noastră, se aliază cu Nemții și Rușii, vrășmașii d-voastre. Eu aș fi înțeles să se scoale pentru independența lor și unirea cu Țeara-Românească, dar' asta nu se arată a fi scopul lor. Asta ar fi încaio idee, pe care o înțeleg, deși nu o pot acorda, nefîndu-mi iertat a demembra statul“. De aci a venit vorba, că Ungurii ne prepun, că am ținti a face regatul Daciei și o am îndemnat pe Români la rășcoală, întemeindu-se pe o scrisoare a lui

A. Golescu cătră Laurian prinsă de dînsul. Nu am avut greutate a dovedi și cred și a-l convinge de nedreptatea pîrei ce ni-se face, că în loc de a despărți pe Transilvania de Ungaria, noi am vrut încă mai multa o uni, și încă a face mai mult pentru Ungaria“ (p. 274—275).

Și în adevăr, o faptă de împăciuire venia să întărească argumentația lui Bălcescu, care era sinceră pentru prezent, dar' nu și în vederea viitorului ce-l gîndia el poporului român, — erau cererile Românilor, ce cuprîndeau condițiile de împăcare ale lor, și pe care Bălcescu le primi dela deputați. Aceste condiții Bălcescu le și formulă și arangia, cum 'i-se părea mai bine, și le dete lui Bathányi în 2 Iunie 1849. Acest act este un proiect de lege, pe care Bisczanovski îl cerea apoi lui Bălcescu să-l facă și pentru Slavi tot așa.

„Proiect de lege“.

„Art. I. Despre drepturile națiunii române civile și judiciare.“

„Ș. 1. Încetînd întrebunțarea cuvîntului „Olăh“, în locul lui se întemeiază cuvîntul „Român“

„Ș. 2. Naționalitatea Românilor se recunoaște și pentru deapaurarea se asigurază.“

„Ș. 3. Români se pot folosi cu limba lor liberă în biserici și șșcoale și în exercițiunea drepturilor civile.“

„Ș. 4. Statule dator a ridica pentru Români, după proporția poporului, șșcoale mai mari și elementare, în care limba maghiară va fi și ea învățată, însă toate științele se vor propune în limba română.“

„Ș. 5. La universitățile maghiare se va ridica câte o catedră de limba română.“

„Ș. 6. În comunitățile cele românesci, comanda gardiei naționale stabile va fi românesce.“

„Ș. 7. În aceste comitataturi, scaune și cetăți, unde Români fac mulțimea, limba consultării va fi română. Protocolul se va încheia în limba română și maghiară. Corespondențele oficiale la dietă, cu ocărnuirea și cu jurisdicțiile (afară de acele unde Români formează majoritatea) se vor face în limba maghiară.“

„Ș. 8. În privința dreptului petițiunii fiecărui Român liber a-și așșterne cauza sa înaintea ocărnuirii în limba română.“

„Ș. 9. Ocărnuirea e îndatorată, ca legile țerii și toate ordinea ce s'ating de toți să se aplice a le țipări și în limba română.“

„Ș. 10. În comitataturile acele, unde Români fac mulțimea, trebuie să se aplice ocărnuitori supremi din națiunea română.“

„Ș. 11. În dregătoriile statului, precum și la scaunele de sus și de jos, în ramurile de slujbe mari și mici, după proporție, trebuie să se aplice și Români.“

„Ș. 12. În comunitățile românesci, unde se vor întocmi Jurii, limba judecătorească va fi română, ear' judecata pentru împăciuirea ambelor părți se va alcătui în limba părților.“

„Art. II. Despre treburile bisericesci.“

„Ș. 13. Români trebile sale cele bisericesci răzimate pe temeiul democratic liber le vor cărmui în urmare:“

Adam Horváth a combătut dreptul de supraveghiere, și Pavel Kemény protecțiunea. După încheierea desbaterei generale a vorbit ministrul justiției Szilágyi.

Din Bulgaria.

Precum se anunță din Sofia lui „Kölnische Zeitung“, secretarul arestat al agenturii bulgare din București, dl Vladigerov, a mărturisit participarea sa la conjurațiunea rusească contra Bulgariei, și a făcut descoperiri largi despre persoane oficiale rusești și despre agitările în Sârbia.

Crisă ministerială în Franța.

Faimetele despre urmarea unei crize ministeriale se comentează de ziare astfel, că Constans ar voi să se scape de membri radicali și pactează cu Ferry. Ministrul-președinte Freycinet a luat poziție față de Constans.

Despre un popor asuprit.

Credeam a face un bun serviciu cetitorilor noștri, dacă reproducem în traducere fidelă articolul publicat sub titlul de mai sus și la loc de frunte de „Politik“, vechiul și cunoscutul organ al Cehilor bătrâni. E același articol cu care polemizăm „Pester Lloyd“, și acum întreaga presă maghiară. Articolul din „Politik“ a fost reproduș și de ziare maghiare, dar în mod ciungărit și foarte inexact. Cu atât mai mult ne-am simțit îndemnați a-l pune întreg sub ochii cetitorilor noștri, precum urmează (nr. dela 18 Aprilie):

Acum douăzeci-și-cinci de ani un țipet de durere dela un „neam asuprit de frați“ a avut drept urmare un război, la care a participat și monarhia noastră. În șanțurile din Düppel zac destui soldați austriaci îngropați, care au pornit cu soții lor de arme prusieni pentru a scăpa sânge german „din unghiile Danemarcei“. Și cu toate acestea, acești „frați germani“ n'au suferit atâta, n'au avut o soartă atât de amară, precum o au popoarele nemaghiare în Ungaria, îndeosebi însă Slovaci din Ungaria-de-sus, care due o vieță desolată. Trei milioane de oameni sânt afară din lege lipsiți de ori-ce scut, puși la discrețiunea unui neam, care, neînsemnat la număr, dar înzestrat cu o rară cetezanță, își permite a domina nu numai asupra majorității, ci a o și violenta, a o desnaționaliza și a o spolia de toate drepturile naționale și politice, ba chiar și de libertatea personală. Noi stăm ac înaintea unei aparițiuni brutale, precum ea în țeri civilizate nu se mai ivesce, vedem cum țiva în ameață mare sub ochii legii se comit cele mai strigătoare ilegalități, se exercită o brutală răpire de copii, se atacă și se instrăinează avere străină, se mărginesc libertatea personală, și toate aceste sub egida unei constituții, care se numesc liberale, toate sub mantaua intereselor de stat, pentru-ca să poată domina nefermuri o rasă,

care, străină în Europa, inscenează un fel de sistem de exploatare politic, național și material, pentru-ca să se asigure în viitor. Oardele turcesci n'au băntuit Ungaria atât de inuman și barbar, precum o fac Maghiarii, și jertfele lor vrednice de compătimit sânt sârmăni Slovaci. Unde se mai întâmplă, ca un popor de trei milioane suflete să n'abă nici un reprezentant în parlament, ca limba sa să fie alungată din școală și oficiu, ca o parte întreagă a populațiunii să fie lipsită de ori-ce drept? Mult, prea mult am tăcut noi față de această procedere, dar' acum, când „Magyar Ország“ amenință cu nimicirea chiar a restului posesiunii slovace, adică cu nimicirea constituției autonome bisericesci, trebuie să vorbim și să desvîlim lumii un tablou al unei ne mai pomenite violențări.

Îndată după proclamarea diplomei din Octomvrie 1860 vedem pe Maghiarii apucându-se de lucru, de a subjuga pe neamurile nemaghiare ale regatului. Cancelaria autică ungurească n'omesc în toate districtele și congregațiunile viceșpani și fôispani maghiari care în necunoscința limbii slovace s'au apucat numai decât, și adese cu putere brachială, a mătura și supra ori-ce vază națională. Cu groază Slovaci vîd drepturile lor cele mai sfinte jignite, vîd inaugurarea unei ere de violențare și desnaționalizare, ei se intrunesc în adunarea națională din Turocz-Sz.-Márton la 1861 și hotărăsc trimiteră la Coroană a unui memoriu, în care ei descu situațiunea lor; dar' toate înzadar.

Maghiarii la ficare țipet al slovacimii chinuite avisau la „gătițiunile panslaviste“, care nu existau și care erau numai inventate, pentru a-și găsi un titlu de drept la asuprire. Folsirea limbii materne devine un păcat panslavist, care este însoțit nu numai pentru popor, ci și pentru individ de cele mai triste urmări. Slovaci se pregătesc pentru apărare; fiind lipsiți de putere pe terenul politic, proșigi, ei caută să-și găsească pe terenul cultural un scut al naționalității lor. În a. 1863 se întemeiază „Slov. Matice“ și 5000 de persoane participă numai decât la înființarea ei. Scopul exclusiv al ei e răspândirea culturii în popor și propagarea literaturii slovace. În curînd sîmînța aceasta produce fructe frumoase și pentru aceea societatea e un spin în ochii Maghiarilor. Prin ordonanța din 12 Noemvrie 1875 „Matice“ este disolvată și ca motiv apare activitatea sa pentru propaganda slavică. Averea, 150.000 fl., cerșită cu crucerul, se confiscă, în contra §-lui 35 al statutelor, care dispune, că în cazul disolvării cea din urmă adunare generală va dispune asupra folosirii averii. Și colecțiunile prețioase ale „Matice“ se sequestrază.

În același an se închid 3 gimnasii slovace, în Turocz-Sz.-Márton, Revucade-sus și Clastrom. Dar' nici aceste nu îndestulesc lăcomia maghiară și ea se apucă de maghiarizarea școlăie primare. Ea maghiarizează numirile localităților, numirile munților și ale rîurilor, ori-ce numire slovacă dispăre din vieța publică. Muncitori slovaci sînt alungați din oficine, din fabrici; servitori slovaci sînt alungați din serviciul căilor ferate, dacă ei nu suferă să fie maghiarizați. În urma acesteia Slovaci emigrează în masse și întem-

meiază o colonie în America; patria lor li-s'a amărît.

Cea mai mare brutalitate însă s'a comis față cu copiii slovaci, care în cea mai fragedă vîrstă se smulg din casa părintească și se transportă în regiuni curat maghiare, pentru-ca să se numai audă și să nu mai iubească sunurile limbii materne. Deoarece această procedere inumană a produs în lume mai mult sgomot, decât s'ar fi dorit, s'a creat acum o lege, care poruncește comunelor slovace a înființa asile de copii, și pe părinți îi silesc a-și trimite copiii acolo. În a. 1882 se începe cu înființarea societăților maghiare de cultură. Preoți maghiari, care nu înțeleg limba slovacă, propoveduesc cuvîntul lui Dumnezeu, se înțeleg urechilor, care nu-i înțeleg. Astfel Slovacilor s'a luat tot ce aparține unui popor, bunul încredințat lui de Dumnezeu, pe care avea să-l conserve și să-l desvoalte. Până acum însă un teren a rămas neatins, sârmăni Slovaci mai puteau găsi un scut în biserica lor autonomă, acum ei sînt amenințați a fi privați și de acest scut, și deoarece această nu se poate face pe cale legală, trebuie să se iee refugiu la violență, la octoare. Spre acest scop se se introduce o nouă constituție sinodală, vechia întocmire de o sută de ani să fie delăturată. Legea vorbesce pentru Slovaci, ea le permite a lua parte la sinodul general, sau a refusa participarea, în care cas hotărîrile sinodului general sînt nevalabile pentru district; de altă parte ea le permite convocarea de sinoade districtuale, ale căror hotărîri au valoare pentru district. Dar' tocmai această autonomie, precum și unitatea districtelor slovace Maghiarii voesc să o spargă, ei voesc să scoată din lume districtele naționale unitare și să le mestece cu regiuni maghiare pentru a pute executa o nouă violențare. Noi nu ne îndoiim, că Maghiarilor le va succede și această lovitură. Cine să-i și împedece? Ei au puterea a-mână și cum o sciu ei folosi, respective cum sciu abusa de ea, despre aceasta am dat tocmai dovești prin istoria patimilor Slovacilor, și celelalte popoare nemaghiare ar să se spună despre aceasta, care toate sînt reprezentate în parlamentul ungar prin un singur deputat, care și el e de nascere Maghiar. Tot ceea-ce putem noi face este, de a aduce la cunoscința lumii aceste fapte, care lovesc în față ori-ce drept, și astfel să se scie, ce se poate aștepta dela cavalerismul maghiar. Maghiarilor însă li-am aduce aminte, că și pentru ei va pute sosit țiva, în care vor avé să-și dee seama. Și neîndreptățirea popoarelor își are pe a sa Nemesis și ea n'ar trebui provocată în mod atât de ușuratic.

CRONICĂ

Împărăteasa Elisabeta a sosit în 20 l. c. în Corfu, unde a fost entusiastic salutăta.

Numiri. Presidutul tribunalului reg. din Cluj, Dominic Péterffy, a fost numit jude la tabla reg. din Budapesta, mai departe judei Coloman Horváth dela tribunalul reg. din Cluj și baronul Dr. Francisc Szentkereszti dela cel din Budapesta au fost numiți judei la tabla reg. din Cluj; ear' judele

de tribunal din Cluj Ioan Nesztor la tabla reg. din Seghedin și procurorul reg. din Cluj Dr. Ioan Biro la tabla reg. din Timișoara.

Concert. Aseară a avut loc în sala dela „Musikverein“ al doilea concert ordinar al „Reuniunii române de cântări“ din Sibiu pentru anul 1890/91. Ca în totdeauna așa și de astădată prestațiunile membrilor activi ai reuniunii au mulțumit ba chiar au fermecat pe cei prezenți. Programul, altfel destul de variat, a fost bine executat în toate punctele sale, ceea-ce dlui G. Dima, zelosului dirigent al reuniunii, îi poate servi drept onoare și totodată ca un îmbelsugat fruct al osteneților sale. „Căntecelul țigănesc“ (Zigeunerlieder), plămădit în puterica fantasie a lui I. Brahms, au fost căntate excelent. Precisiunea, înțirile corecte, precum și nuanțarea au dovedit un studiu diligent al muzicii lui Brahms. Dibacea acompaniare la piano de cătră doamna M. Brote a contribuit în mare măsură la adevăratul succes al acestor căntate. Trio (C-moll) pentru piano, violină și violoncello de Beethoven, executat de dnii Schäffer, Hermann și Heger, a secerat furtunoase și prelungește aplause din partea publicului. „Pina noapte vrăjită“ (Die erste Walpurgisnacht), baladă pentru soli, cor și acompaniare de piano de F. Mendelsohn-Bartholdy, a atras foarte mult atențiunea publicului prin executarea precisă a corurilor și a partiilor de solo. Un deosebit farmec pentru cei prezenți a fost dulcea și puternica voce a vechiului membru al reuniunii, a dlui Isaia Popa, care și acum ca și în anii trecuți a scuit captiva publicul prin talentul seu de cântăreț probat. Partiile de solo a d-soarei Andreevici, a dlor Demian, Fugată și Voileanu au fost cu sentiment și tehnică executate. Doamna M. Brote, care a acompaniat la piano balada, a dovedit fără îndoială, că e bună măiastră de piano.

Necrolog. Primim următorul anunț funebrel: Amalia L. Lepa născută Alexandrovici, ca soție, Valeriu și Aurora ca fii, Pavel Lepa și soția Anna ca părinți, Mihael Alexandrovici și soția Drăghina ca socri, Jovan și George Lepa ca frați, Constantin Alexandrovici ca cumnat, apoi Mileva cu Mihael Lepa și Maria Alexandrovici ca cumnate, în numele lor și al numerosilor consăngeni și amici, cu inima înfrîntă de durere fac cuoscut, că mult iubitul lor soț, tată, fiu, ginere, frate și cumnat Ioan Lepa, avocat, în 9/21 Aprilie 1891 dim. la 8 oare în etate de 43 de ani, după un morb îndelungat a răposat în Domnul. Inmormântarea scumpului defunct se va îndeplini după ritul răsărit-rom. în Oravița-mont. la 10/22 Aprilie a. c. la 3 oare post-meridiane. Fie-i țărîna ușoară și memoria binecuvîntată!

Și aici e „panslavism“! Scoatem din „Budapesti Hirlop“ fără nici un comentat următoarele: „Din Pöstyén ne scrie un călător: În 14 l. c. un individ îmbrăcat domnesc cu numele Samuil Ianov Gavora s'a prezentat la cassa stațiunii locale și a cerut în limba slovacă un bilet. Cassarul nesciind slovacă, l'a întrebat în limba maghiară, că ce potface? Gavora din nou a cerut bilet slovacă. Cassarul a rugat nemșese pe călător, ca să vorbească sau în limba germană, sau în cea maghiară. Într'aceea sună clopotul, trenul sosese, călătorul — care călătoria la conventul evangelic din Pojon — s'a sbuciumat până la un timp slovacă, apoi cugetându-se în fine puțin, a vorbit curat ungurese astfel: „Mă rog de un bilet pentru Pojon“. În timpul pînă-ce cassarul l'a reintors nise bani, călătorul l'a strigat infuriat: „D-Ta trebuie să scii slovacă. Numai de aș avé mai

mult timp, c'apoi te-aș învățaeu, cum se vorbesce slovacă. Dacă nu scii slovacă, d-ute în Germania, dar' cu mine nu vorbi ungurese. Ce fel de blăstămație e aceasta? După aceasta călătorul s'a depărțat și s'a urcat în tren, unde membrilor conventului astfel s'a plâns: „Bitoncul acela a vorbit cu mine ungurese; așteaptă numai, că o să-i arăt eu cănelui de Ungur etc. Când a plecat trenul, cassarul era pe peron. Domnul Gavora și-a scos capul în fereastră și cu pumnul strîns în mod amenințător astfel a sberiat cătră oficial: Așteaptă numai D-Ta, cănele Ungur, să mă reintore numai, apoi vom avé de lucru amîndoi“. Șeful stațiunii a înaintat casul judecătoriei cercuale din Galgocz.

Crima din Bocsig. O telegramă din Arad vestese, că gendarmeria a pus în fine mîna pe un pârtaș în afacerea crimei din Bocsig. Acesta este Nicolau Mercse, fiul de 17 ani al colectorului de dare din Bocsig. Tînărul a mărturisit, că el în 9 Martie a puscut cu pușca tatălui seu asupra vizitiului marchisului Sessavale, pentru ceea-ce notarul Carol Bognár l'a făgăduit 500 fl. Atentatul a fost comis de cătră două persoane și anume de cătră tînărul Mercse și Moise Zsurkán, care într'un rînd a și fost reținut și a mărturisit faptul, dar' au creșut despre el, că e nebur.

Camerele comerciale în comitetul municipal. Din Cluj se raportează, că camera comercială de acolo a hotărît în 21 l. c. a trimite o petițiune la minister, în care se alătură dorinței camerei comerciale din Budapesta, ca camerele de comerț și industrie să fie reprezentate în comitetul municipal.

Iluminațiune electrică în Arad. În adunarea generală extraordinară a reuniunii civile de tragere la semn din Arad, ținută Sâmbăta trecută, s'a hotărît, de a introduce în pădurica orașului iluminațiune electrică. Proxima adunare a comitetului va hotărî, care fabrică va avé să fie încredințată cu executarea conducerii.

Sinucideri preste sinucideri. „Egyet értes“ anunță, că marele proprietar din Tiszasály, Mihail Spányi, un om stimat și în cercuri mai înalte, s'a împușcat în zilele trecute. Causa e necunoscută. — Mare senzațiune a provocat, dîcă numitu foaie, sinucidera avocatului Dr. Ioan Básztics din Zsabyly; stînd înaintea ogliudei și-a dat un glonț în cap. Causel sinuciderii sînt mamă-sa vitreagă cu care înainte de căsătoria sa întreținea oare-care legături, și soția sa, care pentru aceasta l'acășia mult. — În Gyöngyöspata s'a împușcat notarul comunal Ștefan Buziás din cauza, că pentru mai multe iregularități se făcuse arătare în contra lui la minister.

Pungași internaționali. Din Pojon se împărțesece, că pungași internaționali Alex Bettelheim și Samoil Kohn, curentați de poliția din Budapesta, au fost prinși în 21 l. c. după comiterea mai multor înșelătorii.

Defraudățiune. Vicecomitele comitatului Hunedorei, Coloman Barsay, a dispus din incidental pensionării cassarului comitatens de cercetare, prin care s'a dovedit, că cassarul principal de acum, Iosif Lengyel, a defraudat 8000 fl. prin falsificare de mandate în 46 de casuri. Lengyel a fost suspendat din post și preste avere sa s'a pus sequestru.

„§. 14. Stînd sub un ocărmitor bisericesc, liber ales, vor fi scoși pentru deapurare de sub ierarhia sêrbească.

„§. 15. În tot anul se poată ține odată sinod parțial și general.

„§. 16. La ministerul cultului se va ridica pentru Români de legea răsăritului o ramură de slajbe deosebit, a i căreia membri să fie toți Români.

„§. 17. Români uniți vor fi neatrînați de mitropolia dela Strigon“ (p. 263—295).

„Aristocrații unguri din Transilvania sînt împotrivi vitoristrănici, mai cu seamă art. 7 și 10“, adică în contra limbii române în administrațiunea comitatelor și în contra prefectilor români mai cu seamă. Bălcescu notează acest lucru după disputele, „ce am avut cu ei“ (p. 302).

Răspunsul ministrului: „După o așteptare de douăzeci zile“, scrie Bălcescu în 13/25 Iunie 1849, „astăzi am primit dela Bathányi alăturata notă despre concesii ce vor a face naționalităților. Cum ț'i-am scris deunăci, era vorba, ca să discutăm împreună, și mîne m'oi duce la dînsul pentru aceasta. Cum poți singur vedé comparînd-o cu ceea-ce am cerut, nu mă poate mulțumi, căci fără îndoială, că cu aceasta nu se vor împăca Români; căci într'însa nu se dă decât aceea ce au avut totdeauna Români, adică limba în biserici și în școlăle lor. Acea ce li-se dă mai mult este limba lor în comune. Dar' nu se vorbesce nimic:

„1. de școlăle superioare (aceea ce a avut pînă acum);

„2. de organizarea națională a comitatelor, unde majoritatea sînt Români;

„3. de garda națională românească;

„4. de despărțirea Românilor în treburi religioase de Sêrbi și de mitropolia de Strigon;

„5. de limba românească în jury;

„6. de naționalitate nu pomenescă nici un cuvînt.

„Apoi aceste erau cererile cele principale. Cum se faci pe Români, care are armele în mîna și căruia Austria prin constituție l'a dat egalitate națională, administrație și dietă provincială și legiuitoare, cum să-l faci cu aceste concesii a se mulțumi, a depune armele și a ține cu Ungurii? Eu despered despre aceasta. Voiu căuta mîne a le vorbi și a le deschide ochii“ (p. 316—317).

În acea „alăturată notă“ ministerul unguresc dîcea, că: 1) limba maghiară nu se va întinde decât numai asupra administrației afacerilor publice și guvernamentale și intrucât ea este indispensabilă pentru susținerea unității statului maghiar; 2) guvernul maghiar recunoaște principiul, ca în administrația comunală limba să fie a majorității locuitorilor; 3) limba instrucției în școlăle elementare va fi hotărîtă de administrația comunală; 4) pretutîndeni limba maternă va fi liber folosită în biserici și întru instrucția religioasă; 5) greco-orientali vor avé cu privire la administrația autonomă a bisericilor și școlălor drepturile ce le vor avé și credințioșii altor confesiuni; 6) capul bisericesc se va numi patriarh și va stăpîni numai între granițele unguresci; 7) la ministerul cultelor va fi o secție particulară pentru greco-orientali; 8) școlăle gr.-or. vor avé avantajele oferite și altor religii; 9) ca și pînă aici gr.-or. pot să-și administreze singuri fondurile bisericesci și școlare; 10) dacă gr.-or. doresc o facultate teologică gr.-or. la universitatea din Budapesta, ea se va întemeia; 11) ei vor avé drept să ocupe posturi; 12) li-se va convoca un sinod general (p. 319—321).

Părerea dlui Ioan Ghica era, că proiectul lui Bălcescu cuprindea maximul ce ni-se putea acorda. El credea, că și politicăse naționalitățile unite cu Ungurii l'ar fi stăpînit prin majoritatea ce ar fi dat-o în camerele unguresci și astfel ele l'ar fi croit o soartă bună. El dîce: „Căt pentru Români m'isore pare mie, că aceasta ar fi non plus ultra a acelora ce ar pute pretinde dela Unguri, cum ț'oi preacuvînt, că toate aceste sînt scături și dovedesc, că Români nu au avut oameni care să-i povățuească, căci Români și Slavii ar forma majoritatea în parlament, odată ce s'ar unii în princip egalitatea de drepturi politice, și ar împune ori-ce ar voi“. (pag. 333). „Odată ce s'ar unii în princip egalitatea de drepturi politice!“ S'o fi dat Ungurii, Români ce ar fi făcut? Poți bănu, că se uniau cu ei, pentru-că Iancul se învoia: „Astăzi“, dîce Bălcescu în 6 Iulie, „am fost la Bathányi. Mi-a spus, că Iancu a scris lui Kossuth, că se unesc cu Ungurii contra Rușilor de l'ia da naționalitatea și celelalte. I-s'a răspuns îndată după bazele hotărîte cu mine“ (pag. 359). Acest act era de „mare importanță“, o simția Bălcescu îndată. El era o dovadă, că silițele sale ar pute reuși. Bălcescu ceruse în 30 Iunie chiar ca Bem să fie însărcinat a trata cu Iancu în numele guvernului dar' acesta nu se învoi: „Ieri m'am dus la 6 ceasuri după ameași să ved pe Kossuth, dar' nu m'a primit, pretextând că e bolnav. Bathányi a venit să-mi spuie aceasta excusându-l. Am ț'is atunci acestuia, ceea-ce vream să ț'ic celuilalt. I-am spus, că nu e vreme de perdut, că eu cred, că încă este timp a cerca a dobândi de lui cooperarea, măcar neutralitatea de lui Iancu, și pentru aceasta trebuie mai înainte făcute concesii largi; 2-a a trimite ple-

nipotenție lui Bem, ca să trateze singur pentru aceasta cu Iancu, de vreme ce spun, că guvernul maghiar nu are timp a face acum aceasta; că din parte-mi voi trimite și eu un comisar la Iancu, ca împreună să lucreze pentru aceasta. El m'i-a ț'is, că nu pot a face concesii astfel cum voi eu, că nu pot a da plenipotenție lui Bem, căci este prea liberal; que du reste s'uls sont perdus, les Roumains (că altfel de sînt perduți, Români), nu-i va mîntul. La acestea înțelegi, că m'am supărat și m'am dus la Dembinski unde era Bisezanovski și Longuard. Aceștora li-am spus toate și am ț'is, că eu plec din Pesta c'acî nu pot folosi și mîntul oamenii ce vor de bunăvoină a se perde, și că toate aceste dovedesc, că sînt tîrîți, ear' nu liberali, și că cauza lor nu merită ca un om ciustit a se perde pentru ei“ (pag. 342). Venia vremea, ca Muscalii și imperialii să aibă succese hotărîtoare și guvernul maghiar să se gătească de retragere spre Sud. În ruinele operei lui aveau să se îngroape și proiectele lui Bălcescu. Era fatal. „Eu însuși desper și nu mai cred, că e chip a împăca aceste ambe nații. Nu poți rezona cu ura, răsbunarea, fanatismul, mândria națională și înverșunarea amînduror; trebuie pentru aceasta vreme și multă vreme. Cea mai mare vină e a Ungurilor. Acum e tîrziu. La fatalité s'accomplira. Ambele nații s'au ț'it una pe alta în mormînt! (p. 346)“ Lui Bălcescu i-se părea, că Dumnezeu s'a făcut Căzac și că voesc a refăce lumea după al seu chip și a sa asemănare (347). Dar' conștiința-i era liniștită, căci el își făcuse datoria. „Ungurii nu pot ț'ice așa“.

Și atunci îi revenia în minte ce importantă strategică avea Ardealul pentru ei

și — rămănea uimit cum ei nu o înțeleg. „Dacă Ungurii s'ar fi împăcat cu Români, s'ar fi putut trage în Transilvania, unde ar fi putut ține un resbel vecinic. Acum nu pot merge acolo“ (p. 349).

Bălcescu nu se putea despărți însă de idea de a se arunca cu Iancu asupra Muscalilor și a-i bate. El scrie dîn Seghedin 13 Iulie 1849: „Seara am fost la Bathányi și ne-am învoit în toate condițiile acelea, afară de art. X. Adevărat, că acel articol se reduce la puțin, de vreme-ce sfaturile de administrație, precum și subprefecții sînt aleși și numai prefectul comitatului e numit de guvern. Aceștea s'au făcut ieri. Ați am fost la Kossuth cu Boliac. I-am dus aceste condiții, care le-a primit, cum și tratatul pentru legioană, care asemenea a fost primit cu condiție de a face acum un batalion deocamdată și preste puțin să completez legioana. Mîne mă duc ear' la dînsul, ca să iau lucrul sfîrșit și să plecăm cu toții în Transilvania, atât pentru legioană, cât și ca să caută împăca pe Români.“ (p. 363—364).

Astfel se formulă un proiect de pacificațiune, din care nu lipsece grija de unitatea statului dependent de limba maghiară, o condiție ce ne împunea a corespondă ungurescu cu dieta, guvernul și justițiile, dar' ne lăsa limba în „toate“ școlăle, la jurii, în petițiuni, și altele.

Fusesse prea tîrziu!

G. B. Duică.

(Va urma.)

*) Să fie ori ba prefecti romani.

Un lup turbat în Cernăuți. O depeșă din Cernăuți cu data de 20 l. c. raportează: Un accident îngrozitor emoționează aici toate spiritele. Un lup turbat răstăcit probabil din Basarabia, a mușcat și rănit 32 persoane. Dintr-un grup de 17 copii au fost trimiși pe sepele terie, precum înim în „*Neue Iriete Presse*”, la București, unde au sosit deja și au fost primiți spre curare de către dl Dr. V. Babeș în „Institutul de bacteriologie”.

Vânătoare de lupi. Din Cernăuți se anunță: Căpitanul districtual a primit în zilele trecute din Serouțul-de-sus înștiințarea, că acolo au apărut cete de lupi. În urma acestei sciri căpitanul districtual Barleon a dispus vânătoare concentrice de lupi.

Posițiunea Ovreilor în Rusia. O telegramă din Petersburg anunță, că o lege publicată acum de curând interzice Ovreilor industria și anume mecanicilor, vinărilor și berarilor mutarea la Moscva și în guvernamental Moscvei.

Uniunea partidului lucrătorilor din Belgia a adresat print-un manifest lucrătorilor provocarea, de a lua parte în 1 Mai la manifestația în favorul țării de lucru de opt ore și în favorul sufragiului universal.

Despre trecerea religioasă a principesei de coroană grecesci, a surorii împăratului Wilhelm, raportează „*Kreuzzeitung*”: Încă în Noemvrie trecut s'ar fi observat înclinarea principesei spre rânduile bisericii grecești. Ea a ocolit cât a putut slujba dumnezească evanghelică și a cercetat regulat cu soțul ei slujba grecească în capela ambasadiei rusești (din Berlin), ținându-se strict de ceremonialul grecesc.

Disciplina militară în Anglia. Din Londra se telegrafează cu data de 21 l. c.: Militarii primei companii din batalionul 3 de grenadieri stăpânați în Chelsea au denegat astăzi dimineață la signalul dat părăsirea odăilor, precum și mergerea la exercițiul de câmp. Militarii sânt foarte nemulțumiți din cauza prea marelui împovărări și a serviciului prea strict.

Desmintește. Diarul englez „*Times*” (20 l. c.) pe baza informațiilor sale demne de credit declară de false și absurde scrierile lăpăte din incidentul morții marelui principese Olga, precum și scirea despre exilarea pe cinci ani a marelui principese Mihail. Tot asemenea declară de neadeverată scirea despre arestările unor preținși nihilisti.

Răscoala reg. 4 din Portsmouth, după-cum se telegrafează din Londra cu data de 20 l. c., a cauzat acolo mare senzațiune. Întreg regimentul e arestat. Președintele în consiliul de război îl conduce ducele de Connaught, fiul reginei.

Marele principe Vladimir, fratele țarului, după-cum i-se anunță din Petersburg diarul „*Berliner Tageblatt*”, va fi numit general-governor al Poloniei.

Mormântul lui Aristotel. „*Daily News*” află, că Dr. Waldstein, profesor de arheologia clasică la universitatea din Cambridge, a descoperit cu ocaziunea săpăturilor în Beoția mormântul adevărat al renumitului filosof Aristotel.

Influenza în New-York. Lista morților din 21 l. c. n. prezintă 251 casuri de moarte, dintre care 27 în urma influenței. Aceasta este cea mai mare cifră de mortalitate în anul acesta.

Pentru „Szegedi Napló”! O telegramă din Seghedin cu data de 21 l. c. anunță: Un om tânăr cu numele Iosif Toth a dat astăzi pentru iubire respinsă două focuri în contra fetei cetățeanului Ioan Sára și după aceea s'a împușcat pe sine. Fata a rămas nerănită.

VARIETĂȚI.

(Vine Messia.) Din Constantinopol se scrie:

Lumea mahomedană a primit din cer un semn, că vine Messia. Mai ales orașul Smyrna înnoată în entuziasm și e mândru, că între zidurile sale s'a descoperit acest semn. În ziua oraș, domnul Philiputzki, un comerciant grec, posedă o găină, care a făcut deunăzi un ou ciudat. La unul din capetele oului se vede un cerc, în interiorul căruia sânt diferite linii, care, observate cu băgare de seamă, dau cuvântul arab „*Mashallah*” ceea-ce pe românește înseamnă: „*Slavă Ție Doamne!*” Casa lui Philiputzki nu se mai golia de lume. Toți musulmanii credincioși din Smyrna și din împrejurimi veniau să vadă această minune.

Vestea despre oul prevestitor al lui Messia veni și la guvernatorul Smyriei, care telegrafă imediat Sultanelui marelui eveniment. Sultantul răspunde, tot pe cale telegrafică, se i-se trimite numai decât oul împreună cu găina, care l'a ouat.

Negreși, ca dl Philiputzki își implinise dorința padișahului și astfel sfânta găină locușcă deja la Yldiz Kiosc într-o colivie de aur, precum și se află într-o cutiță de aur împodobită cu diamante și depusă în odaia de culcare a Sultanelui.

(O groță colosală.) S'a descoperit lângă Ponte Leccia în Corsica o cavernă, care o să ajungă una din curiozitățile Europei.

Gura peșterii este foarte rapidă și plină de bolovani. Grota este bogată în stalactite și stalagmite, comunică cu alte grote în număr încă nehotărît, apucând toate spre orașul Calvi.

O încercare de explorație s'a făcut de o caravană de cinci persoane. După cece ciasuri de mers, exploratorii au trebuit să se întoarcă înderet, zdrobiți de oboseală, fără să fi ajuns în fundul acestei serii de grote ciudate, prin care aerul circula ușor, dovadă, că sânt două guri, și care pe jos sânt pardosite cu clisă-roșie lipicioasă, de care se încarcă cismele.

În unele locuri, galeriile au înălțime de 20 de metri și cel mai mic șgomot ce se produce, se transformă în mugire de uragan.

(Femeile contra decoltării.) În momentul acesta se constituie în New-York o ligă contra decoltării femeilor.

Membreele ligei se obligă să nu se mai prezente în vr'un bal sau la vr'o serată cu pieptul, mâinile sau spatele goale . . . , ci toate să fie băgate în rochii ca nise umbrela în tecele lor.

Idea aceasta s'a născut în urma unui mic incident vesel și scandalos petrecut la Washington. Președintele Harrison dădea un bal la casa albă. O fată se prezentă la brațul tatălui său, senator; ea era cu bustul aproape gol; gazul ce îi acoperea puțin pieptul se ținea numai într'un nasture mic la spate.

Fata primî un cavalier și porni cu el să cutriere saloanele zimbitoare și salutând în dreapta și în stânga. Deodată nasturele se rupse și fata rămase cu pieptul absolut gol; cavalierul o lăsă și fugi; scandalul fu enorm.

Însă frumoasa fiică a bogatului nu-și perdă cumpătul, prinse nasturele la loc și-și urmă preumblarea cu o mare nepăsare. I-s'a iertat excentricitatea din cauza distincției și bogățiilor ce posedă; însă în același timp a luat nascere ideea ligei, despre care vorbirăm.

Din public.*)
Convocare.

Inteligența română și fruntașii poporului român din subdespărțământul VII. nou arondat al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român” se invită a participa în număr cât de mare la adunarea generală a subdespărțământului, ce se va ține în Hațeg la 7 Mai 1891 st. n. 10 oare antemeridiane, în localitatea institutului „*Hățegana*”.

Obiectele:

1. Statorirea termenului pentru adunarea generală a „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român”, ce se va ține în vara anului curent în Hațeg, și înștiințarea comitetului central.

2. Înscriere de membri și încasare de taxe.

3. Eventuale propuneri și deliberare asupra lor.

Din ședința comitetului subdespărțământului VII, ținută la Hațeg în 5/4 1891 st. n.

Ioan Rațiu, Mihail Bontescu,
director, secretar ad hoc.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

Posta redacțiunii.

E. în șard. Un profesor și nici un avocat.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „*TRIBUNEI*”.

Steyr, 23 Aprilie n. Din parte competentă se declară, că visita oficiilor rusești a avut numai scopul unei inspectări a fabricii de arme. Scirea despre încheierea unui contract pentru furnisare de arme e neînțemeiată.

Belgrad, 23 Aprilie n. Guvernul a hotărît de a împărtași în mod oficial regulile nataleia hotărîrea confirmată a Scupcinei, vititoarea expulșarea ei, printr'un extras al procesului verbal al ședinței respective, cu provocarea, ca exregina să părăsească Sârbia numai decât. Guvernul e firm hotărît a supune pe exregina eventual cu forța hotărîrii scupcinei.

Bibliografie.

Au apărut într'un elegant volum, înzestrat cu un mare număr de planșe și de fotografii, *Lucrările pe anul 1890—91 ale institutului de Lucrări din Bucuressi* pus sub direcțiunea Dr-ului Assaky.

Acest volum este dedicat de domnul Dr. Assaky studenților în medicină. Între alte lucrări originale cuprinde un studiu despre Aristol al domnului T. Romano, ajutor de clinică al doctorului Assaky, un studiu despre tratamentul reumatismului prin Mercur de dl Dr. V. Calalb, asistent la institutul de chirurgie, apoi nise importante observațiuni asupra pulsului și temperaturii de dl Dr. V. Tonciu, asistent la institut. Mai departe ceretările asupra mēduvei prelungețe de dl C. Popescu, precum și o lucrare importantă asupra topografiei crano-cereale, datorită domnului profesor Assaky. Un alt studiu demnat al distinsului profesor este acela privitor la diagnosticul tumorilor contra-abdominale, cuprînd opt fotografii și mai multe planșe.

Partea a doua a lucrărilor institutului cuprinde 14 lecțiuni clinice ale dlui Dr. Asaky.

„*Școala Română*”. Revistă pedagogică pentru interesele institutelor de învățământ la Români și pentru organele lor. Editată și redigată de Vasile Petri. Anul V. Nr. 10. Sumarul: Proiectul de lege pentru grădini și asile de copii în casa magnaților. — Herbart, biografia și principiile sale pedagogice și influența lor asupra pedagogiei. — Metotul lui Junge pentru predarea istoriei naturale în școala elementară. — Adunarea generală a reuniunii învățătoresci. — Mariana. — Examenul de iarnă dela școala primară din Sângeorgiu. — Varietăți. — Necrolog.

„*Transilvania*”. Foaia „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român”. Redactor, I. Popescu. Anul XXII. Nr. 4 delia 15 Aprilie 1891. Sumar: Charta lunii (Orbis Pictus) de Castor, sau așa numita tabula pentingeriana, de P. Broștean. — Un monument istoric neprețuit, de Teodor Ceantea. — Studiu filologic, de Dr. Atanasiu Marienescu. — Partea oficială: Proces verbal al comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român”, luat în ședința dela 18 Martie n. 1881. — Consemnarea sumelor colectate în favorul școlii de fete a „Asociațiunii transilvane”.

„*Arhive*”. Societății științifice și literare din Iași. Apare odată pe lună. Anul II. Nr. 7 pe Ianuarie 1891 are următorul cuprins: A. I. Odobescu: Capul de bou întrebunțat ca ornament simbolic în anticitate. — A. D. Xenopol: Introducerea limbii române în biserică pe timpul lui Mateiu Basarab și Vasile Lupu (1633—1654). — C. Meissner: Petiția societății femeilor germane „*Reforma*”. — Dări de seamă: Kienitz Geloff: Die Protokollmaverbindungen etc. (M. Vlădescu). Laurent: Sur le microbe des modosités etc. (M. Vlădescu). Danilevsky: Ueber die Myoparasiten etc. (M. Vlădescu). Steinhaus: Cytophagus Tritonis. (M. Vlădescu). — Documente: I. Un document prețios de limbă, comunicat de I. Tanovicanu. II. Sciere a lui Grigorie Vodă Ghica dela Adrianopol, comunicată de I. Bianu. — Notițe și informațiuni.

Călimdarul zilei.

12/24 Aprilie 1891.

Julian: Vas. ep. Parisi.
Gregorian: George.
Soarele: răsare 5.3, apune 6.54

Buletin meteorologic.

Sibiul, 23 Aprilie n. 8 oare dimineața.

Presiunea atmosferică în mm. (Mediul lunar 729.9)	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
Observată	Diferența din proiect		
719.2	-2.0	+5.8	+8.7+4.9
			NV

Din țeară 21 Aprilie n. 7 oare dimineața.

Stațiunile:	Presiun. atmosfer. în mm.	Temperatura Celsius	Vântul direcția	tăria
Budapesta	764	+4.5	NV	1
Sătmar	764	+6.8	NV	1
Cluj	764	+4.8	V	4
Orșova	764	+8.6	—	—
Arad	764	+6.7	V	3
Panciova	768	+8.8	O	3

Sosiri în Sibiul.

La 23 Aprilie n.
Hotel „*Neurthor*”. T. Skliwa, Detyens, Barcesay, Linhardt și Haydt din Viena, Weiss din Budapesta, comercianți, Hatfaludy din Pojon.
Hotel „*Melzer*”. Nicol. Pair și Iuliu Barátky, comercianți din Oradea-mare. Alex. Szabo, inspector postal din Budapesta. Arthur Sebesteny, contabil din Tisza-Lucz. Leo Klein din Timișoara. Iosif Benkó, voiașger din Viena.

Economic.

O nouă linie ferată în România. Cetim în „*Timpul*”: O linie nouă de drum de fer s'a proiectat între Craiova—Caracal și Bucuressi; studiile începute anul trecut s'au reînceput. Chiar anul acesta se vor începe lucrările. — Această linie, vice „*Progresul*” din Caracal, este menită a fi marea linie internațională a Orientului. Foloase mari va trage țeara noastră și în special Caracalul, care va deveni un mare centru comercial.

Starea sēmănturilor de toamnă în România. Ministerul român al agriculturii a adresat, precum cetim în „*Românul*”, tuturor prefecților de județe din România o circulară, cerându-le sciri exacte despre starea sēmănturilor în fiecare județ. Până acum însă numai opt județe au satisfăcut cererii amintite și anume județele Brăila, Gorj, Buzău, Roman, Romanși, Neamțu, Fălciu și Mehedinți. Fără a mai aștepta răspunsurile din celelalte județe, ministerul publică scirile deja sosite, pe care le reproducem și noi după „*Românul*” în următoarele: **Județul Brăila.** Sēmănturile de toamnă au suferit mult de asprimea iernii, în comparațiune cu starea, în care se aflau în toamna trecută. Grăul este perdit mai mult de jumătate, sęcara trei părți, ear' rapița cu desvîrșire. Livezile și islazurile n'au suferit. — **Județul Gorj.** Starea generală a sēmănturilor de toamnă nu a suferit deloc de asprimea iernii, deoarece cădșend de timpuriu zăpadă în cantitate multă, ele au fost acoperite de stratul zăpezii și prin urmare ocrotite. Livezile și islazurile promit a fi bune. Prunările stau bine, curățiri s'au făcut prin părțile de jos ale județului, ear' nu și prin părțile mai muntoase, unde nu se obișnuiesc. — **Județul Buzău.** În partea câmpului grăul este perdit în jumătate, la podgorii și la munte a patra parte; se speră însă, că după-ce vor da căldurile se mai înfrățescă. Starea livezilor, islazurilor și prunărilor nu se cunoașce încă. — **Județul Roman.** Starea sēmănturilor de toamnă este în general bună, afară de rapița, care în mare parte este compromisă. Grăul n'are suferit de greutățile iernii, dar' a început a peri acum din cauza înghețurilor și a vânturilor. Livezile și islazurile sânt bune. Arborii fructiferi stau asemenea bine și curățiri s'au făcut parte de cu toamnă, parte în primăvară. — **Județul Romanși.** Grăul și orzul de toamnă au perit ca la 25 la sută, speranțele sânt bune; 75 la sută va produce bine, căci vegetațiunea e frumoasă și spornică. Rapița și sęcara sânt asemenea în stare bună. E temere de vermi pentru rapița. Livezile și islazurile promit. — **Județul Neamțu.** Sēmănturile de toamnă stau bine. Rapița numai este perită pe unele părți, ear' prin altele până la 30 la sută; starea islazurilor se arată bine. Arborii fructiferi n'au suferit de îngheț, ear' curățirile s'au făcut din toamnă. — **Județul Fălciu.** Rapița este cu desvîrșire perdită, numai în foarte puține locuri a rămas neperită și pe foarte mici întinderi. Grăul este în general bun, în unele locuri e perit de ger. Sęcara e bună, asemenea și islazurile, livezile și prunările. — **Județul Mehedinți.** Grăul a suferit o pierdere de 20 la sută. Livezile sânt în stare bună și promit o recoltă abundantă afară de fundurile văilor, unde din cauza apelor au suferit.

Pretul mărfurilor.

Piața din Sibiul, 21 Aprilie. Grăul, hect. 76 până 82 chilo fl. 6.— până 6.80, grăul mestecat 70 până 74 chilo fl. 5.10 până 5.70, sęcara 70 până 75 chilo fl. 4.20 până 4.60, orz 62 până 66 chilo 4.— până 4.40, ovșă 42 până 50 chilo fl. 2.50 până fl. 8.10, cucuruz 70 până 74 chilo fl. 4.80 până fl. 5.—, mălajuz 70 până 74 chilo fl. 4.— până fl. 4.50, cartofi 69 până 70 chilo fl. 1.80 până fl. 1.50, sēmănt de cănepă fl. 8.50 până fl. 9.—, mazărea 76 până 80 chilo fl. 5.— până 5.50, linteă 78 până 82 chilo fl. 8.— până fl. 9.—, fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.50 până fl. 5.—, păsat de grăul 100 chilo fl. 15.00 până fl. 15.80, făină nr. 1 fl. 15.—, nr. 3 fl. 13.40, numărul 5 fl. 12.40 slănină 100 chilo fl. 58.— până fl. 60.—, unsore de porc fl. 60.— până fl. 62.—, sęc brut fl. 20.— până fl. 22.—, sęc de lumini fl. 34.— până fl. 35.—, lumini turnate de sęc. fl. 38.— până fl. 40.—, săpun fl. 20 până fl. 80.—, fșm 100 chilo fl. 1.30 până fl. 1.50, cănepă fl. 32.— până fl. 35.—, lemne de foc uscate m. cub fl. 2.50 până fl. 3.—, spirt p. 100 l. % 64 până 55 cr., carnea de vită chilo 46 cr. până 48, carnea de vișel 38 până 40 cr., carnea de porc 46 până 50 cr., carnea de miel — până — cr., ouă 10 cu 15 până 18 cr.

Tirgul de rimători în Steinhruoh. În 21 Aprilie n. s'au mutat: ungurești bătrâni grei 44 1/2 cr. până 45 1/2 cr., ungurești grei tineri 46 — cr. până 47 1/2 cr., de mijloc 46 — cr. până 47 — cr., ușori 47 — cr. până 48 — cr., marfă țerănească grea — cr. până — cr., de mijloc 46 — cr. până 47 — cr., ușor 46 — cr. până 47 — cr., românesci, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei, — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sêrbesci grei 46 — cr. până 47 — cr.; transito de mijloc 46 1/2 cr. până 47 1/2 cr., transito ușori 46 — cr. până 47 — cr., îngrășați cu ucuzur — cr. până — cr., îngrășați cu ghiudă — cr. până — cr. per — cumpăniți dela gară

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 21 Aprilie n. 1891.

Sămînțe	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
		dela	până
Grău	76	—	—
Bănățeneș vechiu	76	1015	1030
Grău de Tisa	76	1010	1025
Grău „ <i>Pesta</i> ”	76	1015	1030
Grău de Alba-Reg.	76	1015	1030
„ <i>Bacfa</i> ”	76	1015	1030
Grău ung. de Nord	76	1015	1030

Sămînțe, vechi ori noue	Solul	Qualitatea per Hect.		Prețul per 100 chilogr.	
		dela	până	dela	până
Sęcără		70—72	5.30	8.45	
Orz		60—62	7.05	7.30	
„ <i>Nutret de vinars de bere</i> ”		62—64	7.40	7.75	
„ <i>Ovșă</i> ”		89—41	7.20	8.90	
Cucuruz (porumb)	bănăț.	75	7.—	7.05	
„ <i>de alt soi</i> ”		78	8.95	7.75	
Meiu		—	7.50	7.75	
Hrșcă		—	—	—	

Mărfi, pe termen, pe 100 chilogr.	de primă.	de toamnă.	Prețul per 100 chilogr.	
			dela	până
Grău	1020	1025	—	—
Cucuruz	9.78	9.77	—	—
„ <i>mai-lun.</i> ”	6.94	6.98	—	—
„ <i>Jul. Aug.</i> ”	7.10	7.15	—	—
„ <i>Ovșă</i> ”	7.50	7.60	—	—
„ <i>de primă.</i> ”	6.68	6.78	—	—

Produse diverse	Solul	Oureul	
		dela	până
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	38.—	42.—
„ <i>roșie</i> ”		40.—	42.—
Oleu de rap.	rafinat	37.50	38.50
Uns. de porc	dela Pesta	53.50	54.—
„ <i>dela țeară</i> ”		—	—
Slănină	svântată	43.50	44.—
„ <i>afumată</i> ”		50.—	51.—
Sșu		35.—	35.50
Prune		24.50	25.—
Licitar	slavon, nou	23.50	24.—
„ <i>bănățeneș</i> ”		23.—	23.50
Miere	brută	—	—
„ <i>galbină străcurată</i> ”		—	—
Ceară	de Rosenau	—	—
Spirt	brut	17.50	18.—
„ <i>Drojduțe de spirt</i> ”		19.50	20.—

Cursul pieței din Sibiul.

Din 23 Aprilie n. 1891.

Hărtie-monetă română	Cump.	9.15	vënd.	9.22
Lire turcesci	„	10.30	„	10.40
Imperiali	„	9.30	„	9.40
Ruble rusești	„	1.35	„	1.37

Bursa de Budapesta.

Din 21 Aprilie n. 1891.

Renta de aur ung. 6%	105.10
„ <i>hărtie</i> ” 4%	101.30
Imprumutul căilor ferate ung.	116.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	113.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	98.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	—
Bonuri rurale ung.	92.20
„ <i>croato-slavone</i> ”	104.50
Obligațiunile desp. regalilor	97.6
Imprumut cu premiu ung.	137.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	129.75
Renta de hărtie austriacă	92.30
„ <i>argint austriacă</i> ”	93.30
„ <i>aur austriacă</i> ”	110.75
Losurile austr. din 1860	149.—
Acțiunile băncii austro-ungare	987.—

Institut tipografic în Sibiiu.

A eșit de sub tipar și se află de vânzare la Institutul tipografic, societate pe acții în Sibiiu

MEMORIALUL
arhiepiscopului și metropolitului
Andrieu baron de Șaguna
sau
luptele naționale-politice ale Românilor
1846—1873
de
NICOLAE POPEA,
archimandrit-vicar arhiepiscopese.
Tomul I.
Prețul 1 fl. 30 cr.

INSTITUT TIPOGRAFIC ÎN SIBIIU.

Se află de vânzare:

Plicuri oficioase

adresate: direcțiunii financiare, — oficiului de dare r. u., — tribunalului reg. ca judecătorie a cărților funduare, — scaunului orfanal comitatens, — primăriei comunale, — judecătoriei cercuale, — protopretorului cercual.

község előjáróságától.

Sz. ....
A tekintetes
megyei árvaszéknek
Hivatalból.
Portomentes. ....
ügyben.

100 bucăți 50 cr.

Institutul tipografic în Sibiiu.
Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

- Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
- Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Pipăruș Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Colăcărutul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Fiica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Îndărășnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Blăstem de mamă.** Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
- Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franceză de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Cenușoara.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Un pețitor îndărășnic.** Novela de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Prietenul meu Vântură-Țeară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Scăpărătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Taina unei vieți.** De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Sgârșitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nusciu-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
- Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Rusalin pcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbițoiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
- Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
- Clara Milici.** Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 90 b.
- O sută de ani.** De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vândătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvrie 1890.

Budapesta—Predeal				Predeal—Budapesta				Budapesta—Arad—Teiuș				Teiuș—Arad—Budapesta				Copsa-mică—Sibiiu							
Tren accelerat	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Copsa-mică	Șeica-mare	Loanneș	Oena	Sibiiu		
Viena	3.25	8.—	10.50	București	7.35	—	4.45	Viena	8.—	10.50	3.25	Teiuș	—	12.59	4.51	Copsa-mică	4.05	10.47	7.10	—	—	—	
Budapesta	9.25	2.—	7.35	Predeal	1.08	5.35	9.12	Budapesta	2.—	8.15	9.40	Alba-Iulia	—	1.39	5.27	Șeica-mare	4.35	11.17	7.43	—	—	—	
Szolnok	11.22	4.05	11.07	Timiș	1.37	6.19	9.41	Szolnok	4.20	11.18	1.02	Vințul-de-jos	—	1.56	5.44	Loanneș	5.16	11.58	8.27	—	—	—	
P-Ladány	1.07	5.46	1.20	Brașov	2.13	7.21	10.17	Arad	8.10	3.50	5.27	Jibot	—	2.23	6.06	Oena	5.47	12.29	8.59	—	—	—	
Oradea-mare	2.24	7.01	3.02	Feldioara	2.43	4.00	10.32	Glogovaț	2.20	4.10	5.50	Orăștie	—	2.49	6.28	Sibiiu	6.10	12.52	9.23	—	—	—	
Mező-Telegd	2.32	7.11	3.09	Apatia	3.12	4.44	11.18	Györök	2.34	4.22	6.02	Simeria (Piski)	—	3.37	6.56	Sibiiu	7.35	4.34	9.50	—	—	—	
Rév.	3.02	7.41	3.48	Ágostonfalva	3.47	5.20	11.30	Pauliș	3.05	4.46	6.23	Deva	—	3.53	7.26	Oena	8.02	4.58	10.14	—	—	—	
Bratca	3.33	8.16	4.31	Homorod	4.20	6.35	12.27	Radna-Lipova	3.39	4.58	6.34	Branicica	—	4.18	7.45	Loanneș	8.30	5.25	10.40	—	—	—	
Bucia	—	—	4.54	Hașfalău	5.25	8.12	1.35	Conop	—	5.35	7.17	Gurasada	—	4.53	8.20	Șeica-mare	9.05	5.55	11.10	—	—	—	
Cucina	4.26	9.05	5.40	Sighișoara	5.45	8.47	1.59	Bérvava	—	5.53	7.33	Zam	—	5.21	8.48	Copsa-mică	9.34	6.20	11.35	—	—	—	
Huedin	4.58	9.35	6.22	Elisabetopol	6.12	9.29	2.32	Soborșin	—	6.33	8.20	Soborșin	—	5.56	9.17	Cucerdea	—	—	—	—	—	—	
Stana	—	—	6.38	Mediaș	6.33	10.10	2.59	Zam	—	6.58	8.49	Bérvava	—	6.46	9.54	Cucerdea	—	—	—	—	—	—	
Aghirș	—	—	6.59	Copsa-mică	6.46	10.32	3.13	Gurasada	—	7.22	9.16	Conop	—	7.02	10.09	Cucerdea	—	—	—	—	—	—	
Ghirbău	—	—	7.11	Micăsasa	6.48	10.42	3.18	Ilia	—	7.35	9.32	Radna-Lipova	—	7.36	10.31	Cucerdea	—	—	—	—	—	—	
Nădeșel	5.49	—	7.24	Blaj	7.22	11.37	3.33	Branicica	—	7.54	9.51	Pauliș	—	6.06	7.50	10.51	Cucerdea	—	—	—	—	—	—
Cluj	6.02	10.35	7.39	Crăciunel	7.51	12.23	4.08	Deva	—	8.14	10.18	Györök	—	6.24	8.03	11.09	Cucerdea	—	—	—	—	—	—
Apahida	6.12	11.02	7.54	Teiuș	7.58	1.23	4.14	Simeria (Piski)	—	8.43	10.44	Glogovaț	—	6.53	8.26	11.27	Cucerdea	—	—	—	—	—	—
Apahida	6.27	11.23	8.11	Aiud	8.15	1.50	4.36	Orăștie	—	9.12	11.14	Arad	—	7.06	8.38	11.35	Cucerdea	—	—	—	—	—	—
Ghirșiș	7.30	12.42	9.18	Vințul-de-sus	2.20	2.16	5.45	Jibot	—	9.34	11.39	Szolnok	—	7.45	9.05	12.10	Cucerdea	—	—	—	—	—	—
Cucerdea	7.55	1.18	9.49	Uioara	2.28	2.23	5.51	Vințul-de-jos	—	9.56	12.05	Szolnok	—	11.51	2.25	4.47	Cucerdea	—	—	—	—	—	—
Uioara	—	1.25	9.56	Cucerdea	8.45	2.46	6.08	Alba-Iulia	—	10.17	12.26	Budapesta	—	10.17	2.25	4.47	Cucerdea	—	—	—	—	—	—
Vințul-de-sus	—	1.33	10.02	Ghirșiș	9.16	3.33	6.15	Teiuș	—	10.44	12.58	Teiuș	—	10.44	2.25	4.47	Cucerdea	—	—	—	—	—	—
Aiud	8.21	1.55	10.22	Apahida	9.48	4.32	6.72	Simeria (Piski) — Petroșeni	—	—	—	Petroșeni — Simeria (Piski)	—	—	—	—	Cucerdea	—	—	—	—	—	—
Teiuș	8.37	2.14	10.39	Cluj	10.36	6.05	8.10	Simeria	7.17	11.28	3.50	Petroșeni	6.05	10.42	4.03	Cucerdea	—	—	—	—	—	—	
Crăciunel	8.42	2.24	10.57	Nădeșel	10.48	6.26	8.30	Streiu	7.54	12.12	4.32	Banița	6.45	11.23	4.49	Cucerdea	—	—	—	—	—	—	
Blaj	—	9.14	11.36	Ghirbău	—	6.42	8.50	Hățeg	8.45	1.08	5.20	Crivadia	7.26	11.57	5.24	Cucerdea	—	—	—	—	—	—	
Micăsasa	—	3.33	12.04	Aghirș	—	6.58	9.05	Pui	9.39	2.03	6.15	Pui	8.07	12.33	6.04	Cucerdea	—	—	—	—	—	—	
Copsa-mică	9.49	3.48	12.23	Stana	—	7.24	9.19	Crivadia	2.51	2.51	7.03	Hățeg	8.51	1.19	6.43	Cucerdea	—	—	—	—	—	—	
Mediaș	10.07	—	12.39	Huedin	—	7.47	9.43	Banița	11.26	3.30	7.23	Streiu	9.41	2.09	7.23	Cucerdea	—	—	—	—	—	—	
Elisabetopol	10.30	—	1.08	Cucina	12.01	8.27	6.43	Petroșeni	12.—	4.02	8.15	Simeria	10.20	2.47	8.—	Cucerdea	—	—	—	—	—	—	
Sighișoara	11.06	—	1.50	Bucia	12.31	8.49	7.12	Arad — Timișoara	—	—	—	Timișoara — Arad	—	—	—	Cucerdea	—	—	—	—	—	—	
Hașfalău	11.21	—	2.06	Bratca	—	9.08	10.56	Arad	6.41	12.20	9.10	Timișoara	7.20	3.30	8.15	Cucerdea	—	—	—	—	—	—	
Homorod	12.37	—	3.20	Rév.	—	9.28	11.13	Aradul-nou	7.09	12.44	9.22	Sân-Andrieu	7.09	3.16	7.59	Cucerdea	—	—	—	—	—	—	
Ágostonfalva	—	—	3.56	Mező-Telegd	—	1.10	10.04	Németh-Ságh	7.31	1.09	9.41	Mercuzifalva	6.51	2.43	7.25	Cucerdea	—	—	—	—	—	—	
Apatia	—	—	4.44	Oradea-mare	—	1.36	10.41	Vinga	7.58	1.37	10.01	Orcezifalva	6.35	2.26	7.04	Cucerdea	—	—	—	—	—	—	
Feldioara	—	—	4.44	P. Ladány	—	2.01	11.06	Orcezifalva	8.14	1.54	10.14	Vinga	6.17	1.59	6.37	Cucerdea	—	—	—	—	—	—	
Brașov	—	—	5.20	Szolnok	—	2.08	1.19	Mercuzifalva	8.29	2.10	10.26	Németh-Ságh	6.05	1.39	6.18	Cucerdea	—	—	—	—	—	—	
Timiș	—	—	5.30	Budapesta	—	3.81	3.31	Sân-Andrieu	8.45	2.27	10.39	Aradul-nou	5.50	1.21	5.55	Cucerdea	—	—	—	—	—	—	
Predeal	—	—	6.14	București	—	5.11	6.35	Timișoara	8.45	2.27	10.39	Arad	5.30	1.21	5.55	Cucerdea	—	—	—	—	—	—	
București	—	—	6.45	Viena	—	7.15	6.50	Ghirșiș — Turda	—	—	—	Turda — Ghirșiș	—	—	—	Cucerdea	—	—	—	—	—	—	
	—	—	9.30		—	1.40	3.—	Ghirșiș	7.40	10.50	3.50	9.30	Turda	6.05	9.40	2.40	Cucerdea	—	—	—	—	—	—
	—	—	11.45		—	7.20	6.06	Turda	8.—	11.10	4.10	9.50	Ghirșiș	6.25	10.—	3.—	Cucerdea	—	—	—	—	—	—
	—	—	—		—	—	—	Ghirșiș	—	—	—	—	Ghirșiș	—	—	—	Cucerdea	—	—	—	—	—	—
	—	—	—		—	—	—	Turda	—	—	—	—	Ghirșiș	—	—	—	Cucerdea	—	—	—	—	—	—
	—	—	—		—	—	—	Ghirșiș	—	—	—	—	Ghirșiș	—	—	—	Cucerdea	—	—	—	—	—	—
	—	—	—		—	—	—	Turda	—	—	—	—	Ghirșiș	—	—	—	Cucerdea	—	—	—	—	—	—
	—	—	—		—	—	—	Ghirșiș	—	—	—	—	Ghirșiș	—	—	—	Cucerdea	—	—	—	—	—	—
	—	—	—		—	—	—	Turda	—	—	—	—	Ghirșiș	—	—	—	Cucerdea	—	—	—	—	—	—
	—	—	—		—	—	—	Ghirșiș	—	—	—	—	Ghirșiș	—	—	—	Cucerdea	—	—	—	—	—	—
	—	—	—		—	—	—	Turda															